

Sygn. akt III RC 155/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLIEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: sekr. sąd. Barbara Salamondra

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 grudnia 2017 roku

sprawy z powództwa E. R.

przeciwko M. R. (1)

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

oddala powództwo

Sygn. akt III RC 155/17

UZASADNIENIE

Powódka E. R. w pozwie z dnia 28 września 2017 roku wniosła o ustanowienie rozdzielności majątkowej między nią a pozwanym M. R. (1) oraz zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu podniosła, że strony od 4 sierpnia nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, gdyż tego dnia powódka wyprowadziła się ze wspólnie wynajmowanego mieszkania. Pozostają zatem w separacji faktycznej. Pozwany nie informuje powódki o swoich poczynaniach finansowych. Do powódki zgłosiła się niezadowolona klientka pozwanego. Powódka obawia się, że takich osób może być więcej i powódka będzie musiała za pozwanego oddawać pieniądze. Pozwany nie przekazuje powódce pieniędzy na utrzymanie wspólnej córki stron (pozew – k. 2-4).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości z uwagi na krótkotrwałe nieporozumienia pomiędzy stronami, żona chciała dać pozwanemu „nauczkę”. Wskazał, iż nie ma zaległości finansowych wobec żadnych osób. Przyznał, że prowadzona jest przeciwko niemu egzekucja komornicza z tytułu alimentów na pierwszą córkę, wynoszących po 300 zł miesięcznie. Zadłużenie wynosiło 900 zł, była to zaległość z 3 miesięcy (odpowiedź na pozew – k. 20 - 21).

Na rozprawie w dniu 23 sierpnia 2011 roku powódka poparła powództwo, zaś pozwany wniósł natomiast o oddalenie powództwa (e-protokół rozprawy 00:01:25 – k. 23).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony zawarły związek małżeński dnia 30 kwietnia 2011 roku. Nadal są małżeństwem. Nie toczy się pomiędzy nimi sprawa o rozwód ani o separację. Strony nie zawierały dotychczas umów majątkowych małżeńskich. Żadna ze stron nie jest ubezwłasnowolniona ani nie toczy się wobec stron postępowanie upadłościowe.

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 5, okoliczności przyznane)

Strony od 4 sierpnia 2017 r. nie mieszkają wspólnie. Rozstali się z uwagi na niezgodność charakterów. Powódka mieszka w wynajmowanym wcześniej przez strony mieszkaniu. W dniu 4 sierpnia 2017 r. powódka wraz z małoletnią córką wyprowadziła się z tego mieszkania do swoich rodziców do B.. Następnie przekonała do wyprowadzki pozwanego pod pretekstem, że właściciel a kuzyn powódki, będzie mieszkanie sprzedawała. Po wyprowadzeniu się M. R. (1) powódka wraz z córką ponownie zajęła mieszkanie. Pozwany mieszka u swojej mamy. Utrzymuje kontakty z małoletnią córką.

(dowód: zeznania pozwanego e-protokół (...):14:08 – k. 23v-24; zeznania świadka Z. O. e-protokół (...):20:25 – k. 24)

Strony nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, pozostają w separacji faktycznej. M. R. (2) pracuje na 1/2 etatu i utrzymuje córkę z pomocą rodziców. Pozwany łoży na utrzymywanie córki nieregularnie kwoty 200 – 150 zł miesięcznie.

Pozwany obecnie nie pracuje, szuka pracy. Poprzedni pracodawca nie wypłacił mu wynagrodzenia za 3 – 4 ostatnie miesiące pracy. Początkowo powódka nie wiedziała o tym, że jej mąż stracił pracę. M. R. (1) przekazywał powódce pieniądze z prac dodatkowych. Jest mechanikiem, zajmuje się naprawą maszyn i urządzeń oraz samochodów. Pozwany naprawił samochód M. O., która przez 2 – 3 dni nie mogła się z nim skontaktować.

Przeciwko pozwanemu prowadzona jest egzekucja sądowa przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu M. C. w sprawie Kmp 17/16 z wniosku wierzycielki M. M.. P. egzekucyjne zostało wszczęte w dniu 11 lutego 2016 r. wobec pozostawiania przez pozwanego w 3 miesięcznej zaległości z alimentami na rzecz córki Z. R.. Alimenty te zostały ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie III RC 209/09 w kwocie po 300 zł miesięcznie. M. R. (2) wiedziała o zobowiązaniach alimentacyjnych pozwanego. M. R. (1) splaca zaległości alimentacyjne. Innych długów pozwany nie posiada.

(dowód: zeznania pozwanego e-protokół (...):14:08 – k. 23v-24; dokumenty z załączonych akt komorniczych Kmp 17/16; zeznania powódki e-protokół (...):04:00 – k. 23v)

Sąd uznał za wiarygodny zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy w postaci dowodów z dokumentów oraz zeznań stron i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych. Dowody z dokumentów nie były kwestionowane przez strony, potwierdzają i precyzują fakty przez nie przedstawiane, nie budzą wątpliwości co do swej wiarygodności. Zeznania stron są spójne co do okoliczności istotnych dla sprawy – nie prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego, okresu trwania separacji faktycznej, wysokości w jakiej pozwany łoży na utrzymanie rodziny, podejmowania decyzji co do zarządu bieżącymi sprawami gospodarstwa domowego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo M. R. (2) o ustanowienie rozdzielności majątkowej między nią a jej mężem M. R. (1) z dniem 4 sierpnia 2017 roku nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

Z dniem 30 kwietnia 2011 roku, to jest z chwilą zawarcia małżeństwa, powstała między stronami z mocy ustawy, na podstawie art. 31 § 1 k.r.o., wspólność majątkowa, nazwana przez ustawodawcę wspólnością ustawową. Wspólność ustawowa stanowi ustrój majątkowy preferowany przez prawodawcę, jednak nie jest on obligatoryjny. Przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego pozwalają na inne ukształtowanie tego ustroju, a mianowicie na rozszerzenie lub ograniczenie wspólności, a nawet na jej wyłączenie. Mogą tego dokonać sami małżonkowie, stosownie do art. 47 § 1 k.r.o., a w braku ich zgody sąd na żądanie jednego z małżonków w trybie art. 52 k.r.o. Zgodnie z przywołanym art. 52 § 1 k.r.o., z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej.

Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W świetle art. 52 § 2 zdanie drugie k.r.o., w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, gdy małżonkowie żyli w rozłączeniu. Ustanowienie przez sąd

rozdzielności majątkowej na podstawie art. 52 k.r.o. możliwe jest wbrew woli jednego z małżonków, dlatego też może nastąpić tylko w razie istnienia ku temu ważnych powodów.

Ustawa nie definiuje pojęcia ważne powody, jednakże w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że pod pojęciem tym rozumieć należy takie okoliczności, które powodują, że w konkretnej sytuacji faktycznej wspólność ustawowa przestaje służyć dobru drugiego z małżonków oraz dobru założonej przez małżonków rodziny, a wręcz dalsze jej trwanie zagraża interesom drugiego małżonka (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2000 roku, III CKN 287/00, LexPolonica nr 379815; M. Sychowicz [w:] K. Piasecki (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Warszawa 2006, komentarz do art. 52, tezy 14 i nast.). Wśród katalogu ważnych powodów wymienia się okoliczność, że małżonkowie żyją w rozłączeniu (separacja faktyczna), trwonienie majątku, alkoholizm czy narkomania, hazard, uporczywy brak przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny, uporczywe dokonywanie szczególnie ryzykownych operacji finansowych zagrażających materialnym podstawom bytu rodziny. Podkreślić należy ponadto, że ważne powody przemawiające za ustanowieniem rozdzielności majątkowej powinny mieć charakter majątkowy.

W realiach rozpoznawanej sprawy Sąd nie doszukał się ważnego powód w rozumieniu art. 52 § 1 k.r.o. uzasadniającego ustanowienie przez Sąd rozdzielności majątkowej pomiędzy stronami. Strony co prawda ze sobą nie mieszkają, jednakże są w separacji faktycznej od niedawna. Powódka wystąpiła z niniejszym powództwem w ciągu 1.5 miesiąca po wyprowadzeniu się ze wspólnie wynajmowanego z pozwanym mieszkania. Oboje małżonkowie przyznali, że wcześniej zdarzały się również okresy separacji faktycznej w ich małżeństwie. W ten sposób M. R. (2) chciała „dać nauczkę pozwanemu”. Strony porozumiewają się co do kosztów utrzymania wspólnej córki. Pozwany łoży na jej utrzymanie kwoty 200 – 150 zł, w miarę posiadanych środków. Powódka wie, że obecnie pozwany nie posiada stałego zatrudnienia i utrzymuje się z prac dorywczych. Zarówno powódka jak i pozwany nie byli ze sobą szczerzy przy podejmowaniu decyzji. M. R. (1) nie poinformował żony o nieuczciwym pracodawcy, zaś M. R. (2) podstępem pozbyła się męża z zajmowanego mieszkania. Zarówno strony, jak i świadek Z. O. za główną przyczynę separacji faktycznej podają niezgodność charakterów stron. W ocenie Sądu może być to powód separacji lub rozwodu, nie jest natomiast ważnym powodem w rozumieniu art. 52 k.r.o.

W zakresie zadłużenia alimentacyjnego i obowiązków wynikających z tytułu alimentów w na rzecz starszej córki Z. R. powódka miała od początku pełna świadomość tych faktów.

Sąd wziął pod uwagę, że trudna sytuacja pozwanego, w jakiej znalazł się w połowie 2017 r., nieuczciwość ze strony pracodawcy, nie uzasadnia ustanowienia rozdzielności majątkowej. Małżeństwo jest bowiem instytucją polegającą m.in. na wspieraniu się w trudnych chwilach, co zapewnia m.in. wspólnota majątkowa.

Powyższe okoliczności świadczą o tym, że w związku małżeńskim powódki i pozwanego wspólność ustawowa nadal spełnia swoją funkcję, a jej dalsze trwanie nie zagraża interesom majątkowym stron. Sąd uznał, iż separacja stron nie trwa na tyle długo, aby mogła stanowić ważny powód ustanowienia rozdzielności majątkowej. Prawidłowe działanie ustroju wspólności majątkowej wymaga zgodnego funkcjonowania małżeństwa, wzajemnej lojalności oraz uczciwości małżonków, co wynika z przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowiących o prawach i obowiązkach małżonków, co w okolicznościach rozważanej sprawy jest nadal możliwe.

Mając na względzie powyższe ustalenia i rozważania, Sąd uznał za zasadne oddalenie powództwa w całości.